

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות יג.

עין משפט נר מצוה

ע"א א מ"י פ"א מהל' אשות הלכה י טו"ע א"ע ע"מ סמ קט"ז ע

פ ב ג ד ה מ"י פ"ו מהלכות אשכנזי ביאה הלכה יא ופ"ח הלכה יג די סמנ לאון קמל טור ש"ע ס"ט ו סק"ז ז

פא ו מ"י פ"ב ע"ה הל' ג סמנ לאון רכ"ט טו"ע ש"ע ס"ב כמ"ב סק"ז ז

רב אפי אמר נבעלה. אצל נסתרה מודה ר' יהושע דנאמנת לומר לכשר נבעלתי בזמנו דאי בעיה אמרה לא נבעלתי וא"ת והא רבי יהושע לית ליה מגו גבי משארכסתי נאנסתי ויש לומר דהתם לא הוי מגו גמור דהא אפילו אמרה מוכת ע"ז אני אינה נאמנת לרבי יהושע כדתנן בזמנתי ולא קרי ליה מגו אלא לפי שהיא טענה מעולה ביותר: **הדא** להבשיר בה וחדא להבשיר בבתה. ולרבי תרתייהו חדא להודיעך כמו דרבי גמליאל וחדא להודיעך כמו לרבי פוסל בבתה. ומעוברת דנקט משום

דא"כ דרז נחמן לא מיתוקם כרבן גמליאל אלא כרבי יהושע קשיא הלכתא אהלכתא: **מתני'** דרוסא איש את. קודם שארכסתי: **גב' עטנטייהו** צמאי. מה היא תוצעתו ומה הוא רוצה ליתן: **צמאטיס ומנה**. היא אומרת מוכת ע"ז אני יש לי מאתיס ואע"פ שלא הכרת צי והוא אומר דרוסת איש את ואין לך אלא מנה וקסבר כנסה בחזקת בתולה ונמאלת בעולה יש לה כתובה מנה: **זמנה ולא כלום**. היא תוצעת מנה והוא אומר אין לך כלום: **סבר לה**. תנא דמתני' דאילו רבי יוחנן לא שביק רבנן ועביד כר"מ: **קסבר** ר' יוחנן כנסה בחזקת בתולה ונמאלת בעולה יש לה מנה הלכך על כרחך מוכת ע"ז דמתני' ר"מ היא דאמר מאתיס והוא אומר דרוסת איש את ויש לך מנה דאי רבנן היא לא תבעה אלא מנה והוא אומר דרוסת איש את ויש לך מנה מאי אינה צין טענתא דידיה לטענתא דידה: **זשנמא לרבי אלעזר**. דאמר דרוסת איש אין לה כלום: **היינו דקסני סרסי**. צבי צמנתי גבי פלוגתא דממונא היא אומרת משארכסתי נאנסתי והיא אומרת מוכת ע"ז אני: **חדא לאפוקי מדרמי** **זר חמא** וחדא לאפוקי כו'. היא אומרת משארכסתי נאנסתי תנא למימני צה והיה מקמי מחק טעות לגמרי משמע ואין לה כלום לאפוקי מדרב חייה צר אבין דאמר לעיל (דף א:): כנסה בחזקת בתולה ונמאלת בעולה יש לה כתובה מנה ותנא היא אומרת מוכת ע"ז אני לאפוקי מדרמי צר חמא דאמר לעיל (שם) גבי מוכת ע"ז אצל לא הכיר צה דברייה ולא כלום: **אלא לרבי יוחנן**. דאמר כנסה בחזקת בתולה ונמאלת בעולה יש לה כתובה מנה אס כן מאי מחק טעות דקתני אמתים אצל מנה יש לה למה לי למימני כלל להיא אי לאשמעינן פלוגתא דרבן גמליאל ור' יהושע צברי שמתא ואוקי ממונא בחזקת מריה ליתני חדא לאפוקי מדרמי זר חמא ולאשמעינן פלוגתייהו: **דאיכא למימר מנו**. מגו דאי בעיה אמרה מוכת ע"ז אני: **צסרישא**. ליכא למימר מגו לר' יוחנן דמוקי מתני' כרבי מאיר דאמר מוכת ע"ז שלא הכיר צה כתובתה מאתיס ליכא שום מגו דמה לי אומרת מוכת ע"ז אני תחתיה מה לי אמרה מעיקרא: **מתני'** (נראה) **זנאוס מדברס**. צפנויה ומשום מששא דפסולין לנתין ולמזמר וכיון שנבעלה לפסול פסלה מן הכהונה: **נאמנת**. וכשרה לכהונה ולא מספקין לה נבעלה לפסול לה: **היא מעוברת כו'**. בגמ' מפרש תרמי למה לי: **גב' נספרה**. ואע"פ שלא ראו שנבעלה פסלה לכהונה לרבי יהושע דלמקן דמעלה עשו ביוחסין: **אכלה ומתה פיה**. אכלה נקט תשמיש צלשון אכילה: **זשנמא לויערי** היינו דקסני סרסי **מדברס**. להודיעך כמו פסולה ומעוברת להודיעך כמו דרבן גמליאל: **צספה**. אס העובר הזה נקבה תפסלה לכהונה ל"ג דאי אשמעינן צדידה הוה אמינא אייה חזקה דכשרות אימא לא. **היא מעוברת** אכלה פיה ומחתה פיה אמרה לא פעלתי און בשלמא לויערי היינו דקתני תרתי ומעוברת

תוספות ר"ד (המשך)
 כרבנן דאמרי בין הכיר בה בין לא הכיר בה כתובתה מנה וכנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה אין לה כלום בשלמא ר"א לא אמר כר"י דא מוקי לה כרבנן כפי במנה ולא כלום: היינו דקתני תרי בבא כמתני' גבי פלוגתא דממונא היא אומרת משארכסתי נאנסתי וכו' והוא אומר לא כיהיה מקמי מחק טעות ומחק טעות לגמרי משמע ואין לה כלום אלא ר"י מ"ט לא אמר כר"א קסבר כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה והיא אומרת מנה מאי איכא בין טענתא לטענתיה והלכתא כר"א דקיימי רבא ורב אשי כותיה דכנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה אין לה כתובה מנה: **מתני'** ראו מדברת עם א' מה טיבו של זה איש פלוני וכן הוא ר"א ור"א אומרים נאמנת ר"י אומר לא מפיה אנו חזין אלא ה"ז בחזקת בעולה לנתין ולמזמר עד שתביא ראיה לרביהי היתה מעוברת מה טיבו של עובר זה מאיש פלוני וכן הוא ר"א ור"א אומרים נאמנת ר"י אומר לא מפיה אנו חזין אלא ה"ז בחזקת בתן וממזר עד שתביא ראיה מעוברת נתין וממזר עד שתביא ראיה לדבריה: וכן הוא פ"י מיוחס ולא כהן ממש שאינה נאמנת להחזיק העובר בחזקת כהן אלא בחזקת כשר שאם הוא בת תנשא כהן ממש מאי מדברת לעירא אמר נסתרה ואע"פ שלא ראוה שנבעלה פסולה לכהונה לר"י דלמקן שמעלה עשו ביוחסין ור"א אמר נבעלה בשלמא לעירא היינו דקתני מדברת אלא לר"א מאי מדברת לישנא מעלתי כדתיב אכלה ומחתה פיה וכו' נקט תשמיש אכילה בשלמא לויערי היינו דקתני תרתי ומעוברת פ"י מדברת להודיעך כמו דר"י דאפילו בעירי יחוד בלבד אסורה היא לכהן משום דמעלה עשו ביוחסין ומעוברת להודיעך כמו דר"א אלא לר"א תרתי למה פ"י לתני מדברת וכ"ש בה וחדא להבשיר בבתה דאתמר ר"י אמר לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה לרבי הפוסל בה פוסל בבתה ר"א אומר אף לדברי המכשיר בה פוסל בבתה בשלמא אייה את לה חזקה דכשרות פ"י מעיקרא ואוקמה אחזקה

ולא תפסלה מספק אבל בתה לית לה חזקה דכשרות והלכתא כר' יוחנן דהוא רביה דר"א שאין הלכה כתלמידי במקום הרב ותו דקאי כאבא שאול דתנן בעשרה יוחסין אבא שאול היה קורא לשותקי בדיקין ואמרי' בגמ' מאי בדיקין שבדיקין את אמו ואי אמרה לכשר נבעלתי נאמנת ואע"ג דאיכא רוב פסולים אצלה וא"ר הלי' כאבא שאול: א"ל ר"פ לאביי לויערי דאמר נסתרה ואר"י דלא מהימנא הא דאמר בר מלקין על

דאם כן קשיא הלכתא אהלכתא דקיימא לן **הלכתא** כרב נחמן בדיני ובהא אמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן גמליאל אלא לאו ש"מ כדמשנינן ש"מ: **מתני'** היא אומרת מוכת ע"ז אני והוא אומר לא כי אליעזר אומרים נאמנת ורבי יהושע אומר לא מפיה אנו חזין אלא הרי זו בחזקת דרוסת איש עד שתביא ראיה לדבריה: **גב' טענתיהו** במאי רבי יוחנן אמר במאתים ומנה רבי אלעזר אמר במנה ולא כלום רבי יוחנן אמר במאתים ומנה סבר לה ר"מ דאמר בין הכיר בה ובין לא הכיר בה מאתיס ורבי אלעזר אמר במנה ולא כלום סבר לה כרבנן דאמרי בין הכיר בה בין לא הכיר בה מנה בשלמא ר' אלעזר לא קאמר כר' יוחנן דקא מוקי לה כרבנן אלא רבי יוחנן מ"ט לא אמר כר' אלעזר קסבר כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה הכא הוא קאמר מנה והיא קאמרה מנה מאי איכא בין טענה דידיה לטענה דידה בשלמא לר' אלעזר היינו דקתני תרתי חדא לאפוקי מדרמי בר חמא וחדא לאפוקי מדרב חייה בר אבין א"ר ששת אלא לר' יוחנן תרתי למה לי חדא להודיעך כמו דרבן גמליאל וחדא להודיעך כמו דרבי יהושע קשיא דרבי יהושע דאף על גב דאיכא למימר מיגו לא מהימנא בתרייתא להודיעך כמו דרבן גמליאל דאע"ג דליכא למימר מיגו מהימנא: **מתני'** ראוה מדברת עם אחד ואמרו לה מה טיבו של איש זה איש פלוני וכהן הוא רבן גמליאל ורבי אלעזר אומרים נאמנת ור' יהושע אומר לא מפיה אנו חזין אלא הרי זו בחזקת בעולה לנתין ולמזמר עד שתביא ראיה לדבריה היתה מעוברת ואמרו לה מה טיבו של עובר זה מאיש פלוני וכהן הוא רבן גמליאל ורבי אלעזר אומרים נאמנת ור' יהושע אומר לא מפיה אנו חזין אלא הרי זו בחזקת מעוברת לנתין ולמזמר עד שתביא ראיה לדבריה: **גב' מאי מדברת** לויערי אמר נסתרה רב אסי אמר נבעלה בשלמא לויערי היינו דקתני מדברת אלא לרב אסי מאי מדברת לויערנא מעלתי כדכתיב יאכלה ומחתה פיה אמרה לא פעלתי און בשלמא לויערי היינו דקתני תרתי ומעוברת

אלא לרב אסי תרתי למה לי החדא להבשיר בה וחדא להבשיר בה למהן דאמר לדברי המכשיר בה פוסל בבתה מאי איכא למימר רב אסי סבר כמ"ד לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה א"ל רב פפא לאביי לויערי דאמר מאי מדברת נסתרה וא"ר יהושע לא מהימנא האמר רב מ"מלקין על היחוד ואין אוסרין על היחוד לימא דלא כר"י אפי' תימא ר' יהושע מעלה עשו ביוחסין מיתבי ראוה שנכנסה עם אחד לסתרה

ולא תפסלה מספק אבל בתה לית לה חזקה דכשרות והלכתא כר' יוחנן דהוא רביה דר"א שאין הלכה כתלמידי במקום הרב ותו דקאי כאבא שאול דתנן בעשרה יוחסין אבא שאול היה קורא לשותקי בדיקין ואמרי' בגמ' מאי בדיקין שבדיקין את אמו ואי אמרה לכשר נבעלתי נאמנת ואע"ג דאיכא רוב פסולים אצלה וא"ר הלי' כאבא שאול: א"ל ר"פ לאביי לויערי דאמר נסתרה ואר"י דלא מהימנא הא דאמר בר מלקין על

תורה אור השלם
 1. בן דרך אשה מנאפת אכלה ומחתה פיה ואמרה לא פעלתי און משלי ל כ

גליון הש"ס
 מתני' נתין ולמזמר ע"י גיטין פט ע"א חוס' ד"ה בעולה ומעברת"ש: **ס' תוב** ר"ה רב אבי ר"ש: טענה מעולה ביותר. וכ"כ הרשב"א דקדושין דף ע"א ד"ה הא:

מוסף רש"י
 היא אומרת מוכת ע"ז אני. הנושא את האשה בחזקת בתולה ולא אמר לה כתובה. היא אומרת מוכת ע"ז אני כ"י (ע"ד א"י) משמע לה ע"ז צלחתי מקום (לע"ד א"י). בין הכיר בה. כשנסה וכתב לה כתובה היה יודע שהיא מוכת ע"ז (לע"ד א"י). איש פלוני וכהן הוא. לומר מיוחס הוא (דקדושין טו). לישנא מעלתי. טענה והך נק"י הדעת לספר בלשון נק"י (פסחים ג). מלקין על היחוד. מידות. ואין אוסרין. אש איש לא נבעלה מחמת (דקדושין ט"א).

תוספות ר"ד
 דא"כ קשה הלכתא אהלכתא דקיימא לן הלכה כר"י ובאה אמר ר"י אמר שמואל הלכה כר"ג ש"מ: **מתני'** היא אומרת מוכת ע"ז אני והוא אומר לא כי אלא דרוסת איש את ר"א אומר לא כיהיה מוכת ע"ז אני והוא אומר לא כיהיה מקמי מחק טעות ומחק טעות לגמרי משמע ואין לה כלום אלא ר"י מ"ט לא אמר כר"א קסבר כנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה יש לה כתובה מנה והיא אומרת מנה מאי איכא בין טענתא לטענתיה והלכתא כר"א דקיימי רבא ורב אשי כותיה דכנסה בחזקת בתולה ונמצאת בעולה אין לה כתובה מנה: **מתני'** ראו מדברת עם א' מה טיבו של זה איש פלוני וכן הוא ר"א ור"א אומרים נאמנת ר"י אומר לא מפיה אנו חזין אלא ה"ז בחזקת בעולה לנתין ולמזמר עד שתביא ראיה לרביהי היתה מעוברת מה טיבו של עובר זה מאיש פלוני וכן הוא ר"א ור"א אומרים נאמנת ר"י אומר לא מפיה אנו חזין אלא ה"ז בחזקת בתן וממזר עד שתביא ראיה מעוברת נתין וממזר עד שתביא ראיה לדבריה: וכן הוא פ"י מיוחס ולא כהן ממש שאינה נאמנת להחזיק העובר בחזקת כהן אלא בחזקת כשר שאם הוא בת תנשא כהן ממש מאי מדברת לעירא אמר נסתרה ואע"פ שלא ראוה שנבעלה פסולה לכהונה לר"י דלמקן שמעלה עשו ביוחסין ור"א אמר נבעלה בשלמא לעירא היינו דקתני מדברת אלא לר"א מאי מדברת לישנא מעלתי כדתיב אכלה ומחתה פיה וכו' נקט תשמיש אכילה בשלמא לויערי היינו דקתני תרתי ומעוברת פ"י מדברת להודיעך כמו דר"י דאפילו בעירי יחוד בלבד אסורה היא לכהן משום דמעלה עשו ביוחסין ומעוברת להודיעך כמו דר"א אלא לר"א תרתי למה פ"י לתני מדברת וכ"ש בה וחדא להבשיר בבתה דאתמר ר"י אמר לדברי המכשיר בה מכשיר בבתה לרבי הפוסל בה פוסל בבתה ר"א אומר אף לדברי המכשיר בה פוסל בבתה בשלמא אייה את לה חזקה דכשרות פ"י מעיקרא ואוקמה אחזקה